

**Posudek diplomové práce
Romány Elsy Morantové,
kterou předložila Bc. et Bc. Iva Vítková
na oboru italianistika ÚRS FFUK v Praze, září 2014**

Iva Vítková se ve své práci rozhodla rozebrat románovou tvorbu jedné z nejpozoruhodnějších vypravěček minulého století Elsy Morante. Vzhledem k tomu, že ji tvoří „pouhá“ – míněno čistě kvantitativně – čtyři díla, jež vznikala v průběhu téměř čtyřiceti let a v poměrně dlouhých časových intervalech, jeví se zvolená struktura práce, která má chronologické uspořádání a věnuje se každému románu v samostatné kapitole, jako dobré řešení. Analytickým kapitolám předchází autorčin přehledný a faktograficky bohatý bio-bibliografický medailon.

Hned v úvodu můžu konstatovat, že Iva Vítková napsala skutečně solidní, ukázněnou a přitom čtivou práci a podařilo se jí podat dost přesvědčivý obraz románového univerza Elsy Morante. V analýzách jednotlivých románů postupuje systematicky: shrne děj, představí a charakterizuje postavy, prostředí, identifikuje vypravěče a zkoumá jeho narativní funkci, soustředí se na hlavní témata, případně na jazykové zvláštnosti a na historický kontext. Výsledek ale není monotónní, diplomatka si všímá jak motivických konstant, tak i posunů v jejich uchopení a zpracování. Bezpečně tak sleduje solitérní tvůrčí dráhu spisovatelky, která se nikdy nenechala ovlivnit dobovými tendencemi a směry (a přitom její tvorba čerpá z četných literárních inspirací a vzorů), která svým dílům vždy dopřála čas uzrát a jejíž mimořádný vypravěčský talent nebyl za jejího života náležitě doceněn. Daří se jí postihnout jak se narůstající pesimismus a skepse empirické autorky zklamáné životem v osobní, tak i celospolečenské rovině promítá do jejího díla: ve světě románů Elsy Morante jsou čistá jen zvířata (případně hodně malé děti). Velmi dobře

vystihuje i autobiografické podloží románů. Morante v tomto ohledu není nikdy explicitní, přesto lze při pozorném čtení jejich děl spojnice života a fikce vystopovat. Iva Vítková bezpečně poznala, že jádrem, z něhož klíčí a jímž jsou živeny, je u autorky vždycky rodina, rodinné vztahy a zejména mateřství. Postava matky: ať dobré, či špatné, je pro ně klíčová.

Po obsahové stránce tedy nemám k práci žádné výhrady. Samozřejmě, že by bylo možné leccos doplnit a rozvinout, např. Morantové literární vzory, donkichotismus a bovarysmus jejích postav, také vliv Freuda, kterého četla přinejmenším stejně pozorně jako její manžel Moravia, by bylo možno sledovat pozorněji, ale to nejsou výtky, jen náměty k možnému dalšímu pohledu na traktovaná díla.

Dojem z četby zdařilé práce však bohužel kazí četné pravopisné chyby. Nebudu je zde vypisovat všechny, zmínit je ale vzhledem k jejich hojnému výskytu musím. Stále se opakuje chybné psaní „jakoby“ namísto „jako by“ (s. 23, 45, 50, 54, 57...), psaní *i x y* (s. 37: Useppovi vycházky, s. 41: po bok lduzzi, s. 42: Nivovi duše, s. 48: symboly ukázali, nesebevědomí muž...).

Závěrem si dovolím jen několik drobných připomínek a dotazů: i. U shrnutí fabule románu *Arturův ostrov* je uvedeno, že příběh se odehrává zhruba mezi lety 1936 a 1938 (s. 26): časové rozmezí vyprávěného příběhu je ale přece mnohem delší! ii. Co je míněno označením „utilitární román“? (s. 36) iii. Poznámku o plurilingvistu románu *Aracoeli*, převzatou od Vincenza Mengalda by bylo třeba lépe vysvětlit a hlavně anotovat: odkud je to čerpáno? iv. Sice plně souhlasím s tím, že Morantová byla přirozenější a bohatší narativní talent než Moravia, ale přece jen se mi zdá tvrzení, že Moravia talentem „neoplýval“ (s. 8) moc příkré.

Vzhledem k jinak velmi dobré formulační úrovni práce – její obsahové kvality jsem zmínila už výše – se domnívám, že nad pravopisnými prohřešky můžu přimhouřit oko. Práci plně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji známkou výborně.

V Praze dne 9. září 2014

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.
oponentka